

Kolind Vandværk

Bestyrelsens beretning 2025 fremlagt på generalforsamlingen den 25. marts 2026 kl. 19,00 i Kolind +

Velkommen til generalforsamling i Kolind Vandværk med fokus på år 2025

Status:

Vi starter med at sætte lidt nøgletal på året der er gået:

År	Oppumpet vand (m3)	Skyllevand (m3)	Udpumpet mængde (m3)	Faktisk solgt jf. regnskab (m3)	Spild i ledningsnet (m3)	Vandspild i %	Elforbrug (kwt.)	kWh forbrug pr. m3	Antal forbrugere ultimo
2024	105.811	640	105.171	99.921	5.250	6,13%	42.992	0,41	945
2025	116.225	600	115.625	109.526	6.099	5,27%	50.244	0,43	948

Sammenligningstal (Danske Vandværker)

	Variabel afgift	Fast afgift	Elforbrug kWh pr. m3	Vandspild
Danske Vandværker	6,24	638,03	0,65	7,80
Kolind Vandværk	7,00	1050	0,43	5,27
Forskel	+12,18%	+64,57% 1)	-33,84%	-32,4% 2)

1) Afvigelsen ligger i det faktum, at vi i 2025 til 2028 opkræver udgifterne til nye vandure over den faste afgift.

2) Vores vandspild er 32,4% lavere end i det vandspild der på landsplan er indberettet til Danske Vandværker

Bestyrelsesmøder:

Bestyrelsesmøder: Der har været afholdt 10 bestyrelsesmøder i 2025, hvor driften og udviklingen af vandværket er blevet drøftet og besluttet.

Arbejds møder med Djurs Vand: Der er afholdt flere arbejds møder om etablering af en ny kildeplads i Skramsø Plantage og stiftelse af Skramsø Vand. Formålet med disse møder har været at koordinere projektet, hvilket har resulteret i en konkret plan for oprettelse af det nye vandselskab.

Deltagelse i eksterne møder: Vi har deltaget i møder med Niras og Syddjurs Kommune om myndighedsgodkendelse af lokalplan og VVM-redegørelse for området, hvor vandet skal pumpes op i fremtiden. På disse møder er kravene til lokalplanen og næste skridt i VVM-processen blevet drøftet.

Overvejelser: Cybertrusler/beskyttelse/adgangskontrol m.v.:

Danmark står over for det mest alvorlige og komplekse trussels- og risikobillede siden anden verdenskrig. Rusland fører aktuelt hybridkrig mod NATO og Vesten, og det er meget sandsynligt, at den hybride trussel vil stige de kommende år.

Cybertruslen er alvorlig, og danske myndigheder, virksomheder og borgere udsættes dagligt for cyberangreb fra både statslige og ikke-statslige aktører. Angreb kan variere fra forstyrrende overbelastningsangreb til destruktive cyberangreb, som potentielt kan udfordre samfundsvigtige funktioner.

Vi har i 2025 været forskånet for grimme oplevelser med lynnedslag eller ødelagte vandledninger og oplevelser med Cyberangreb!

Vi har forbedret sikkerheden med bedre beskyttelse af datalinjer samt investering i en videoovervågning og adgangskontrol.

Det gør at vores driftsleder via sin PC kan styre/aflæse/betjene visse dele af anlægget og i en snæver vending åbne døren for en håndværker der har et ærinde på værket.

Men vi er ikke i mål endnu – Situationen efter Krigen i Ukraine brød ud har lært os at vi er bestyrere af det man kalder "kritisk infrastruktur" – Vi får fra myndigheder og vores forening (Danske Vandværker) kraftige opfordringer til at vi kikker vores IT-sikkerhed efter i sømmene.

Hvis vores PC på værket bliver hakket og fremmede magter overtager styringen af værket har vi et problem som kan skabe problemer på vores ledningsnet. Et vandværk på vores størrelse har prøvet det forrige år. Det kostede dem mange hundrede tusinde kroner, og søvnløse nætter!

Derfor har vi besluttet at slukke for Internettet når vores driftsleder ikke er til stede på værket!

Lige nu kikker vi på forskellige sikkerhedsforanstaltninger, som kan forbedre den sikkerhed vi har p.t. Vi har siden i 2024 haft mulighed for at koble værket på nødstrøm via et stik på bagsiden af vandværket, hvor vi har mulighed for at tilslutte en nødstrømsgenerator som vi er ved at tage tilbud hjem på. En løsning der skal til gøre os i stand til at dække behovet for nødstrøm.

Et andet centralt spørgsmål, når det gælder sikkerhed, er hvordan vil vi takle situationen, hvis vores borer på Mårupvej "står af eller bliver ødelagt" Ifølge det forslag til ny vandforsyningsplan for år 2025-2031 som vi har haft sendt ud til høring i foråret 2025 var det et krav, at vandværkerne etablerer nødforsyningsledninger mellem et eller flere vandværker i nærområdet. Den opgave har vi ikke givet os i kast med endnu!

I sådan en situation må vi kigge på vores nabovandværker (Ebdrup, Koed eller Ryomgård som ligger i en rimelig afstand fra Kolind) – Allerede i 2014 blev der regnet på omkostningerne ved at etablere en nødforsyningsledning mellem Kolind og Ryomgård) Projektet blev ikke realiseret dengang af økonomiske grunde!

Men når det ikke står øverst på vores dagsorden, skal det ses i den sammenhæng, at vi har arbejdet har med Skramsø projektet, som indebærer, at vi etablerer et tostrengt system til det nye vandværk i Handrup Bakker klar til ibrugtagning primo 2029.

Boringerne på Mårupvej:

I 2022 fik vi installeret nye pumper og inspiceret foringen på den ene af vores to boringer, som var i god stand. Elforbruget pr. m³ oppumpet vand er nu 29% lavere end på lignende værker, hvilket skyldes de nye pumper.

Vandanalyser/vandkvalitet:

De lovpligtige analyser af vandkvalitet, som vi får udført af analyseinstituttet **Eurofins**, omfatter kontrol af både bakterier, tungmetaller og forskellige kemiske stoffer – herunder PFAS. Disse analyser er vigtige, fordi de sikrer, at vandet lever op til myndighedernes krav om sundhed og sikkerhed. Når der ikke er "røde lamper" i resultaterne, betyder det, at der ikke er fundet værdier over de fastsatte grænser, så vandet har været sundt og sikkert for dig som forbruger hele året. Især PFAS er et fokuspunkt i mange vandværker, men vi har heldigvis ikke haft problemer med det i vores drikkevand.

Tidligere oplevede vi i Stabrand problemer med høje kimtal på varme sommerdage, som skyldtes stillestående vand i rørene. Det har vi ikke haft siden 2024, efter flere forbrugere er blevet koblet på i området og blandt andet Aarhus Lufthavn er tilsluttet. Det har øget vandcirkulationen, så vandet løber mere og står mindre stille, hvilket har reduceret risikoen for bakterievækst og dermed høje kimtal. Takket være denne forbedring har vi solgt 10% mere vand i 2025 end året før, og vandkvaliteten har været stabil og god.

Projekter/ledningsrenoveringer:

2024: Ny vandledning til lufthavnen

I sidste halvdel af 2024 etablerede vi en ny vandledning fra Stabrand by og ud ad Ny Lufthavnsvej frem til terminalbygningen i Aarhus Lufthavn. Det betød, at både lufthavnen og det nye hotelbyggeri blev tilsluttet Kolind Vandværk. Herefter mangler vi kun at finde en løsning for vandforsyningen til de ejendomme, der ligger på eller i tilknytning til lufthavnsarealet (bl.a. Genbrugspladsen, kontroltårnet og kursusbygningen). På grund af ejerskiftet, hvor Forsvaret overtog i slutningen af 2025, er der endnu ikke truffet beslutning om fremtidig forsyning. De nye ejere er i gang med at afklare deres planer. Vi forventer at kunne tage stilling til vandforsyningen på lufthavnsarealet, når Forsvaret har afsluttet deres planlægning – dette forventes afklaret inden udgangen af 2026. Fra Kolind Vandværks side har vi meldt ud, at vi gerne deltager i en løsning på bestiller-/udfører vilkår.

2025: Renovering af ledningsnettet

Den væsentligste indsats i 2025 har været den løbende renovering af den ældste del af ledningsnettet, hvor arbejdet på H.C. Andersens Vej blev færdiggjort.

De forholdsvis store investeringer i fornyelsen af ledningsnettet gennem de seneste tre år har ført til, at vi har besluttet at styrke vores likviditet. Det sker via en gradvis stigning af både m³-prisen og den faste afgift. Bestyrelsen vurderer, at dette er nødvendigt for at kunne dække udgifterne til ledningsrenovering både på kort og lang sigt – og dermed undgå pludselige økonomiske udfordringer.

Når arbejdet med den ældste del af ledningsnettet i midtbyen er afsluttet, er næste skridt at tage fat på sidevejene til Bugtrupvej og Ebdrupvej. Flere af disse veje er over 50 år gamle, så der er fortsat meget arbejde forude.

2026: Udskiftning af vandure og renovering af Vesterågade

I 2026 står sidste del af Vesterågade for tur til renovering. Samtidig går vi i gang med udskiftningen af vandurene, da den første store leverance fra 2014 nu har nået den alder, hvor de skal udskiftes (12 år). Bestyrelsen har besluttet at finansiere denne investering gennem en ekstraordinær takstforhøjelse på den faste afgift med 400 kr. om året i perioden 2025-2028.

Økonomi/takstblad:

Men med de store investeringer og som gardering mod de prisstigninger vi har oplevet i de senere år, har vi tilpasset priserne i vores takstblad således:

I 2025 fortsætter vi med betydelige investeringer i ledningsnettet, som vi tidligere har kunnet finansiere uden ekstra bidrag eller højere vandpriser. For at imødekomme øgede omkostninger har vi nu justeret priserne på vores takstblad.

	2023	2024	2025
Fast afgift	600 kr.	600 kr.	650 kr. + målerudskiftning 400 kr.
Variabel afgift	6,50 kr.	7,00 kr.	7,00 kr.

Regnskab/resultat:

Årsrapporten for 2025 viser, at vi afslutter året med et positivt resultat på kr. 729.989. Vores kasserer vil gennemgå regnskabet mere detaljeret senere. En væsentlig årsag til det positive resultat er beslutningen om at opkræve et ekstraordinært fast bidrag på kr. 400 årligt i 4 år, som skal bruges til den målerudskiftning, vi starter i 2026. Målerudskiftningen vil fremtidssikre vores vandforsyning og forventes at reducere vedligeholdelsesomkostningerne fremover, hvilket vil gavne foreningen på lang sigt.

Derudover har vi i 2025 haft en ekstraordinær udgift til erstatning til en nabo på Maarupvej. Ifølge reglerne om grundvandsbeskyttelse må der ikke længere sprøjtes med pesticider på arealet tæt ved vores borer på Maarupvej, og erstatningen dækker tabet af udbytte for knap en halv hektar landbrugsjord og udgør kr. 67.000

Driftsleder/samarbejdet med Djurs Vand:

Den daglige drift på vores vandværk forløber helt efter planen, og vores driftsleder Jan True fra Djurs Vand har virkelig gjort en forskel i hverdagen. Et eksempel er, da vi i foråret stod med et uventet teknisk nedbrud på en af pumperne i Nøddager – her trådte Jan hurtigt til, fik lokaliseret fejlen og sikrede en hurtig genopretning, så forsyningen til vores kunder ikke blev påvirket. Derudover har Jan været initiativtager til løbende forbedringer, blandt andet har han indført en mere effektiv overvågning af systemet, hvilket har reduceret vores energiforbrug og øget driftssikkerheden. Jeg vil gerne fremhæve, at samarbejdet med Djurs Vand – og især Jan True – betyder meget for bestyrelsen og vores kunders oplevelse. Den positive og løsningsorienterede tilgang, Jan bringer ind i dagligdagen, skaber tryk og bidrager til et stærkt fællesskab omkring vandværket. (Tak for indsatsen, Jan!)

Skramsø Vand:

Baggrund for projektet

Skramsø Vand er et ret omfattende projekt, som vi de seneste fire år har arbejdet med i et tæt samarbejde med Djurs Vand og Syddjurs kommune. Formålet er at sikre rent drikkevand til væsentlige dele af Djursland ved at etablere tre nye borer i Skramsø Plantage og bygge et stort produktionsvandværk i Handrup Bakker. Herfra skal vandet leveres til 47 vandværker, så størstedelen af Djursland – fra Helgenæs i syd til Ryomgård og Pindstrup i Nord kan forsynes fra det nye vandværk.

Projektet har herudover til formål at gøre vandværkerne fri af de udfordringer vi kæmper med i disse år med forurening af pesticider, PFAS og andre stoffer der ikke måtte findes i vores drikkevand. De vandværker, der vælger at støtte op om projektet undgår at skulle betale store erstatninger til lodsejerne for at undlade at bruge pesticider på de arealer, der ligger omkring vores vandboringer.

På hjemmesiden kan du finde en samlet præsentation af projektet.

Status og udfordringer

Inden projektet kan føres ud i livet, skal vi have godkendt en lokalplan og VVM-redegørelse. VVM betyder Vurdering af Virkninger på Miljøet, og det er en grundig gennemgang af, hvordan projektet påvirker natur og miljø.

I 2025 har der været afholdt et par møder med folk fra Miljøstyrelsen med det formål, at undgå, at Miljøstyrelsen vil være dem der vender tommelfingeren ned når VVM-godkendelsen skal på plads. Vi er blevet bedt om at belyse alternative steder hvorfra vandet kan/skal hentes i fremtiden! – Det er for ikke at sænke vandstanden for kraftigt i Stubbe Sø! Det er en ret kompliceret proces.

Vi forventer, at myndighedernes godkendelse er på plads inden årets udgang (december 2026)

Vandforsyningsplanens betydning

Vandforsyningsplanen er afgørende for, om Skramsø Vand kan realiseres som planlagt. Planen fastlægger, hvordan vandforsyningen skal håndteres i planperioden, og hvad hvert vandværk skal gøre, hvis de ikke længere kan levere vand. Kommunen kan dermed støtte sig til planen, når der skal vejledes og træffes beslutninger.

Djurs Vand har deltaget aktivt i den følgegruppe, der forbereder oplægget til den kommende vandforsyningsplan. Den skulle have været godkendt inden udgangen af 2025, men er blevet udsat, blandt andet fordi Plan klagenævnet har krævet selvstændige VVM-undersøgelser af ledningsnettet mellem vandværkerne.

NTM-udvalget – (Natur, Teknik og Miljøudvalget) – har derfor valgt at trække sagen tilbage, indtil alle forhold er afklaret. Den gamle plan er gældende indtil den erstattes af en ny!

For Skramsø Vand er det helt centralt, at projektet bliver indskrevet i den nye plan, så der er klare retningslinjer for, hvordan forbrugerne og vandværkerne skal forholde sig i fremtiden.

Afslutning

Samlet set er Skramsø Vand et vigtigt skridt i forhold til at beskytte grundvandet og sikre rent drikkevand til i fremtiden. Samarbejdet og dialogen med myndigheder og rådgivere har været – og vil fortsat være – afgørende for projektets fremdrift. For eksempel har vores løbende statusmøder med kommunens grundvandsgruppe været med til at finde løsninger, når der er opstået udfordringer. Vi følger arbejdet tæt fra bestyrelsens side og forventer, at projektet kan komme til politisk behandling inden årets udgang.

Til sidst vil vi gerne sige tak bestyrelsen og vores faste samarbejdspartnere for deres store indsats og engagement i 2025. Vi ser frem til at fortsætte det gode samarbejde og skabe tryghed om vandforsyningen for alle.

25/3-2026 :SVA